

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7CdoPr/12/2023
Identifikačné číslo spisu:	7222200668
Dátum vydania rozhodnutia:	31.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:7222200668.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu S. S., narodeného XX. Z. XXXX, H., K. XXX/XX, zastúpeného advokátkou JUDr. Tatianou Jánošíkovou, Košice, Rooseveltova 6, proti žalovanému eurobus, a.s., Košice, Staničné námestie 9 IČO: 36 211 079, zastúpenému Advokátskou kanceláriou MM law firm s.r.o., Košice, Jánošíková 7, IČO: 52 844 765, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, vedenom na Mestskom súde Košice, pod sp. zn. K2-37Cpr/1/2022 (pôvodne na Okresnom súde Košice II), o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 04. augusta 2022 sp. zn. 9CoPr/3/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalovanému voči žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením z 06. mája 2022 č. k. 37Cpr/1/2022-50 zastavil konanie z dôvodu späťvzatia žaloby a žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

1.1. Súd prvej inštancie zistil, že žalobca sa žalobou domáhal, aby súd určil rozsudkom, že výpoveď zo strany žalovaného podľa § 63 ods. 1 písm. e) Zákonníka práce, doručená dňa 16. decembra 2021 žalobcovi je neplatná a pracovný pomer žalobcu trvá. Písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 24. januára 2022 žalobca oznámil, že berie žalobu v celom rozsahu späť. Žalobca podanie stručne odôvodnil tým, že keďže výpovedná doba žalobcovi uplynie dňa 28. februára 2022, žalobu stačí podať 01. maca 2022. Na základe uvedeného preto zbral žalobu späť a žiadal konanie zastaviť.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 04. augusta 2022 sp. zn. 9CoPr/3/2022 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2.1. Odvolací súd uviedol, že k späťvzatiu žaloby došlo vzápätí po jej podaní, pred začatím pojednávania a predbežného prejednávania sporu, preto sa nevyžadovalo ani stanovisko žalovaného. Rozhodnutie súdu

prvej inštalácie o zastavení konania bolo vydané po splnení zákonných podmienok (§ 145 - § 146 CSP). Podľa odvolacieho súdu o zastavení konania rozhodol súd prvej inštalácie v súlade so zásadou hospodárnosti v primeranej lehote, a jeho postup nemožno hodnotiť ako svojvoľný, formalistický, či nezohľadňujúci podstatu a zmysel právnej normy podľa ktorej postupoval. Mal za to, že súd nemôže nieť zodpovednosť za to, akou formou a kedy sa rozhodne uplatniť svoj nárok na súde ten, kto tvrdí ujmu na svojich právach, keďže ide o skutočnosti súdom neovplyvniteľné a plne závislé na rozhodnutí iniciátora súdneho sporu, ktorý tak znáša plnú zodpovednosť aj za následky svojho konania. Za podávanie totožných žalôb nenesie zodpovednosť súd, ale navrhovateľ takýchto podaní. Odvolací súd zároveň dodal, že pokiaľ by aj bolo možné uvažovať o formalistickom postupe súdu v inom konaní pod sp. zn. 22Cpr/2/2022, lustráciou súdnych spisov bolo zistené, že žalobca podal odvolanie aj proti uzneseniu o zastavení konania vo veci pod sp. zn. 22Cpr/2/2022, ktoré však bolo odmietnuté ako podané oneskorene, čo len posilňuje dojem nedostatočnej rozvážnosti žalobcu pri hájení svojich záujmov.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP. Dovolateľ žiadal, aby najvyšší súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v spojení s uznesením súdu prvej inštalácie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

3.1. Porušenie práva na spravodlivý proces dovolateľ namietal v súvislosti s procesným postupom súdov nižšej inštalácie. Mal za to, že mu bolo znemožnené včasné podanie žaloby a tým znemožnený prístup k súdu a domáhať sa svojho práva na súde. Dovolateľ uviedol, že dňa 24. januára 2022 podal na súde prvej inštalácie žalobu o určenie neplatnosti výpovede danej žalobcovi ako zamestnancovi zo strany žalovaného ako zamestnávateľa doručenej dňa 16. decembra 2021, pričom dvojmesačná výpovedná doba na základe výpovede začala plynúť dňa 01. januára 2022 a uplynula 28. februára 2022. Žalobca zároveň podaním zo dňa 24. januára 2022 zobral žalobu späť a navrhol konanie zastaviť s odôvodnením, že žalobu v tejto veci podá neskôr. Právny úkon späťvzatia žaloby bol súdu prvej inštalácie doručený dňa 24. januára 2022, ale súd o zastavení konania rozhodol až po uplynutí troch mesiacov a to až ku dňu 06. mája 2022, pričom tento prieťah na strane súdu mal za dôsledok to, že žalobcovi medzitým, t. j. do 28. apríla 2022 uplynula hmotnoprávna lehota podľa Zákonníka práce na podanie novej žaloby o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Žalobca následne uviedol, že dňa 03. marca 2022 podal novú žalobu o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, avšak súd toto konanie vedené pod sp. zn. 22Cpr/2/2022 zastavil z dôvodu litispendencie v prejednávacom spore napriek tomu, že žalobca pred viac ako troma mesiacmi vykonal späťvzatie žaloby.

4. Žalovaný sa k dovolaniu vyjadril a žiadal, aby dovolací súd zamietol dovolanie ako nedôvodné a priznal žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

6. Žalobca vyvodzujúci prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal, že súdy nižšej inštalácie mu procesným postupom znemožnili práva v takej miere, že došlo k znemožneniu podania žaloby a tým bol znemožnený prístup k súdu a znemožnené domáhanie sa svojho práva na súde.

7. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

8. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

9. Žalobca môže vziať žalobu späť (§ 144 CSP). Ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví (§ 145 ods. 1 CSP). Späťvzatie žaloby je procesný úkon žalobcu, z ktorého vyplýva, že upúšťa od svojho pôvodného zámeru, aby bolo o jeho žalobe vecne rozhodované.

10. Procesné úkony sú prejavy vôle strany sporu (účastníka konania), ktorých adresátom je súd a ktoré sa týkajú okolností významných pre priebeh a vedenie súdneho konania. Procesný postup súdu sa preto logicky môže vzťahovať len k tomu, čo strana sporu (účastník konania) objektívne vyjadrila, a nie k tomu, čo prejavil iba zamýšľala. Vzhľadom na to aj každý procesný úkon treba posudzovať z objektívneho hľadiska - podľa toho, ako bol tento úkon prejavovaný navonok, nie podľa toho, či medzi prejavovým procesným úkonom a vnútornou vôľou konajúceho je súlad (3Cdo/101/2006, 3Cdo/82/2011, 1Cdo/157/2010, 5Cdo/120/2012).

11. Najvyšší súd mal z obsahu spisu jednoznačne preukázané, že k späťvzatiu žaloby došlo na základe podania žalobcu doručeného súdu prvej inštancie dňa 24. januára 2022. Dovolací súd po preskúmaní obsahu tohto podania nemá žiadne pochybnosti o platnosti právneho úkonu žalobcu, keďže tento bol urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne. Pokiaľ ide o námietku žalobcu, že právny úkon späťvzatia žaloby bol súdu prvej inštancie doručený dňa 24. januára 2022, ale súd o zastavení konania rozhodol až po uplynutí troch mesiacov a to až ku dňu 06. mája 2022, pričom tento prieťah na strane súdu mal za dôsledok to, že žalobcovi medzitým, t. j. do 28. apríla 2022 uplynula hmotnoprávna lehota podľa Zákonníka práce na podanie novej žaloby o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, táto neobstojí, nakoľko v danom prípade súd prvej inštancie správne postupoval v zmysle § 145 Civilného sporového poriadku a konanie zastavil. Podľa dovolacieho súdu rozhodnutie súdu prvej inštancie o zastavení konania bolo v primeranej lehote a jeho postup nebolo možné hodnotiť ako svojvoľný. Odvolací súd správne poukázal na to, že súd nemôže niesť zodpovednosť za to, akou formou a kedy sa rozhodne žalobca uplatniť na súde svoj nárok, keďže ide o skutočnosti súdom neovplyvniteľné a plne závislé na rozhodnutí žalobcu ako iniciátora súdneho sporu. Žalobca je tzv. pánom sporu a rozhoduje o tom, ako so žalobou naloží. Späťvzatie žaloby predstavuje taký procesný úkon, ktorý je realizovaný vo vzťahu k súdu, a ktorého účinky nastávajú okamihom, keď sa dostanú do dispozície súdu. Po tomto okamihu už nie je možné späťvzatie žaloby vziať ďalším úkonom späť. Preto súd prvej inštancie nepochybil, keď na základe späťvzatia žaloby konanie v súlade s ustanovením § 145 CSP zastavil. Najvyšší súd uvádza, že procesný postup súdu prvej inštancie v spojení s odvolacím súdom bol správny a tá skutočnosť, že súd prvej inštancie rozhodol podľa dovolateľa neskoro a spôsobil prieťahy v konaní, ktoré mali za následok znemožnenie podania novej žaloby, nemožno vyhodnotiť ako porušenie práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

12. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 420 písm. f)

CSP prípustné. Najvyšší súd preto jej dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.